



Agrarische Natuur Drenthe speelt in op de verandering

Het bestuur van Agrarische Natuur Drenthe werkt aan een strategische toekomstvisie. Hoe speelt de organisatie die inmiddels zo'n 375 boeren in Drenthe vertegenwoordigt in op de veranderingen die er staan aan te komen? Voorzitter Henk van 't Land licht toe.



Een doorontwikkeling van het ANLb-stelsel, een vernieuwd Europees landbouwbeleid, keten- en marktpartijen die in toenemende mate vragen om verantwoord geproduceerde landbouwproducten en een duurzaam beheerde productieomgeving. Volgens Van 't Land zijn er redenen genoeg om als coöperatie voor natuur- en landschapsbeheer daar een strategische visie op te ontwikkelen. 'Het proces dat we met agrarisch natuurbeheer zijn ingeslagen, is gericht op boeren die bezig zijn met meer dan alleen produceren. Als organisatie ondersteunen we hen in het vergroten van alle waarden op en rond hun bedrijven. Denk aan bodem, water en biodiversiteit. Dat werkt in een veengebied anders dan op het zand, of de klei. Daarom willen we dat de komende tijd bijvoorbeeld ook meer gebiedsgericht aanpakken.'

Bewustzijn

Van 't Land ziet om zich heen dat het belang van het integreren van natuurwaarden op het agrarisch bedrijf meer en meer wordt opgepikt. 'Het gonst van het bewustzijn: bij consumenten, ketenpartijen en de overheid. Termen als biodiversiteit, natuurinclusief en duurzaamheid liggen op ieders lippen. Het gaat die kant op omdat het onontkoombaar is. En boeren spelen er in toenemende mate op in.'

De AND-voorzitter ziet als kerntaak dat Agrarische Natuur Drenthe coöperatieleden - ondernemers blijft faciliteren.

'Boeren krijgen naast het produceren van melken aardappelen steeds meer plezier in wat je zou kunnen omschrijven als het natuurinclusief maken van hun bedrijven. Daar kunnen we hen als matchmaker van regelingen bij helpen.'

Hij voorziet dat het ANLb-stelsel ook de komende jaren zal blijven, al wordt de vorm waarin mogelijk aangepast. 'Voorwaarde blijft dat het inpasbaar moet zijn in de bedrijfsvoering, het wat moet opleveren en resultaat hebben voor biodiversiteit.'

Volgens Van 't Land is er in het licht van de komende veranderingen behoefte aan een behendige organisatie. 'We willen een betrouwbare, transparante en efficiënte organisatie zijn, die waar nodig actief samenwerking zoekt met andere partijen als terreinbeheerders, waterschappen, provincie en gemeenten. We richten ons op heel Drenthe. Ons criterium daarbij is dat het activiteiten moeten zijn die een bijdrage leveren aan de doelstellingen.'

Het bestuur is volgens Van 't Land bezig de organisatie klaar te maken voor nieuwe uitdagingen. 'Als er veranderingen aankomen, moeten we daar klaar voor staan als organisatie. We zullen vasthouden aan onze kerntaken als de uitvoering van het ANLb, maar ons bijvoorbeeld ook richten op de eco-regelingen die er via het vernieuwde GLB staan aan te komen.'

Uitvoeren en melden beheer

Het meeste landschapsbeheer wordt het beste uitgevoerd in de herfst en de winter.

Waarmee aan de slag en hoe?

- **Poelen:** Bagger tweederde van de poel uit en haal te dichte begroeiing weg. Het baggerslib één dag op de rand van de poel laten liggen, zodat de dieren er uit kunnen kruipen. Voer het vervolgens af (om brandnetels e.d. te voorkomen). Wilt u meer weten over poelenbeheer? Klik dan [hier](#).
- **Bosjes en hakhout snoeien:** Doet u mee met ANLb-pakket Bosje of Hakhout (bijvoorbeeld houtwal of singel)? Dan betekent dit dat u vanaf 1 oktober mag starten met de zaagwerkzaamheden en dit voor 15 maart klaar moet zijn. Heeft u plannen om snoei- of zaagwerkzaamheden te plegen? Neem dan contact op met uw gebiedscoördinator, zodat we afspraken kunnen maken over het beheer. Als collectief proberen we verspreid beheer te plegen aan landschapselementen. Daarmee ontstaat zowel in tijd als ruimte variatie in de bosjes, houtwallen en singels. Door de variatie zullen meer soorten dieren en planten zich thuis gaan voelen.
- **Rietzomen en natuurlijk beheer van sloten:** Haal alleen de watervegetatie (planten) weg, zo weinig mogelijk bagger meenemen. Elke sloot is maatwerk: kijk goed naar de breedte, de diepte en waar het mogelijk is om wat plantenvetatie te laten staan. Een sloot kan vaak prima gedeeltelijk worden geschoond. Mits de doorstroming gegarandeerd blijft.

Meldingsplicht

Vanwege de meldingsplicht die AND heeft aan RVO, is het van belang dat u uw uitgevoerde werkzaamheden binnen twee weken aan ons doorgeeft. Per jaar moeten we aan een minimumpercentage uitgevoerd beheer voldoen. Als collectief hebben we dan ook de **verplichting** om uitgevoerd beheer te melden aan RVO en dat kan niet zonder uw hulp.

Ledenavond 2019

Op dinsdag 5 november stond onze jaarlijkse ledenavond op de agenda. Zoals verwacht was er een mooie opkomst. Alle stoelen in de grote zaal van restaurant Hofsteenge waren bezet. De avond werd geopend door onze voorzitter Henk van 't Land. Hij gaf een korte terugblik op de gebeurtenissen van het afgelopen jaar. De directeur van Landschappen Hank Bartelink hield vervolgens ...

[Meer lezen](#)

Eikenprocessierups natuurlijk bestrijden begint al in het najaar

Wapserveen - Het lijkt misschien nog ver weg, maar om overlast van de eikenprocessierups komende zomer tegen te gaan, is het verstandig om nu al met de voorbereidingen te beginnen. 'Eikenprocessierupsen natuurlijk bestrijden begint al in het najaar', zegt voorzitter Ton Spijkerman van Boermarke Wapserveen. »Pioniers Boermarke Wapserveen stellen draaiboek 'natuurlijk bestrijden eikenprocessierups' beschikbaar« Natuurlijke bestrijding Boermarke Wapserveen ...

[Meer lezen](#)

Pilot Zuivelsector versterkt natuur en landschap

Dit jaar is de tweede pilot Duurzame Zuivelketen (DZK) een volgende fase in gegaan. Melkveehouders zijn door hun zuivelverwerker geselecteerd en uitgenodigd hieraan mee te doen. Wat de basis is geweest bij de zuivelverwerkers voor deze selectie is ons niet bekend. In Drenthe deden drie zuivelverwerkers mee: Rouveen, Cono en Friesland Campina. In het proces hebben we gemerkt dat de ...

[Meer lezen](#)

AND levert gebiedsplan op voor de GLB-pilot

In het najaar van 2019 heeft AND het gebiedsplan opgeleverd. In dit plan is beschreven hoe de vergroening (ecoregeling) effectiever kan worden ingezet met meer winst voor natuur en bedrijfsvoering. Voor het opstellen van dit plan zijn bijeenkomsten georganiseerd met boeren en bestuurders. Er volgen nog bijeenkomsten met gebiedspartijen om hiermee het gebiedsplan verder aan te scherpen en te toetsen of de (voorgenomen) maatregelen aansluiten op de praktijk. Meer informatie over de pilot vindt u [hier](#).



Onderzoek motivatie deelname ANLb door Stan Boelens

Onderzoek: Motivatie voor deelname aan agrarisch natuurbeheer door Drentse melkveehouders
Het agrarisch natuurbeheer door de ogen van Stan Boelens Melkveehouders in Drenthe kunnen met agrarisch natuurbeheer vrij eenvoudig hun inkomen verbeteren zonder dat ze hun bedrijfsvoering vergaand hoeven aan te passen. Het beheer legt een bredere basis onder hun bedrijf en biedt hen zo meer perspectief. Volgens melkveehouder ...

[Meer lezen](#)

In de Ledenraad

De komende afleveringen van de AND Nieuwsbrief presenteren zich telkens twee leden van de ledenraad.

Dieneke Hofsteenge-Kok uit Een

'Mijn man Henk en ik hebben een melkveehouderij in Een (gemeente Noordenveld) waar we eigenlijk altijd wel aan natuurbeheer hebben gedaan. Boeren en natuurbeheer zijn bij ons met elkaar verweven. Alleen zitten we in een 'wit' gebied, dat dus buiten het provinciaal natuurbeheerplan valt. Daardoor kunnen we geen vergoedingen krijgen. We huren 10 hectare land van Natuurmonumenten met uitgesteld maaibeheer. Wij maaien pas als de broedvogels weer weg zijn. Omdat we al het maaierwerk zelf doen, maken we zelf uit wanneer en waar we maaien.



Zo proberen we elk jaar "onze" wulp te laten broeden, dat is een soort sport voor ons. Verder onderhouden we het bosje achter de boerderij extensief, waardoor we er zo min mogelijk verstoren. De reeën liggen er vaak te slapen. De reden dat we zijn aangesloten bij AND is dat is dat we de huidige projecten erg interessant vinden voor ons bedrijf. We hopen dat ons 'witte' gebied op den duur ook 'groen' wordt en er ANLb-beheer mogelijk wordt.'

Roelof Thijn uit Broekhuizen

Melkveehouder Roelof Thijn uit Broekhuizen in de gemeente Meppel vindt natuurbeheer 'gewoon hartstikke leuk'. In zijn gebied wordt het natuurbeheer uitgevoerd samen met Landschapsbeheer Drenthe, gemeente Meppel en vrijwilligers. 'We deden dat voorheen via het SNL, nu is er een gemeentelijke regeling. Omdat hier veel bosjes en singels in het land zijn, doen we daar met hulp van vrijwilligers het onderhoud van. Zo werk je samen aan een stukje behoud en sta je er als boer niet alleen voor. De laatste maatregelen zijn het aanleggen van stroken en het bestrijden van prunus.'



Ik ben een groot liefhebber van weidevogels, ik heb er ook een plas-dras voor aangelegd. Je moet er wat voor doen en laten, maar je krijgt er ook wat voor terug. Het trekt de weidevogels geweldig aan. Er zijn in de buurt nog een aantal deelnemers die vergelijkbaar beheer uitvoeren.'

Bij ons kantoor in Rolde.....

René Vree Egberts en Gerben de Boer (stagiair) van AND leggen de laatste hand aan een meerjarige kruidenrijke akkerrand voor het kantoor van AND in Rolde. 'We hebben de ruimte ervoor en we laten zo zien dat we zelf ook met biodiversiteit bezig zijn', zegt Vree Egberts. Naast het kruidenmengsel is op het terrein een bloemrijke akkerrand ingezaaid, zijn nestkasten opgehangen, fruitbomen geplant en is een insectenhotel gemaakt. Verder worden de slootkanten natuurvriendelijk beheerd en wordt het snoeiafval gecomposteerd.



Veranderen doe je samen

Agrarische Natuur Drenthe (AND) is niet zomaar ontstaan: feitelijk is het een organisatie die het gevolg is van de behoefte om in de agrarische bedrijfsvoering ook zorg en aandacht te besteden aan natuur en landschap rond het bedrijf. Waren het eerst de agrarische natuurverenigingen - die in Drenthe dicht staan bij de Boermarken. Later werd de wens om agrarische natuur een structurele plaats te geven vertaald in beleid op provinciaal, landelijk en Europees niveau.

De uitkomst van deze veranderbehoefte is een systeem van agrarisch beheer dat via de zogenaamde agrarische collectieven (AND) wordt gefaciliteerd: beheerafspraken worden vastgelegd, uitgevoerd, gecontroleerd en uitbetaald. Door een efficiënte aanpak wordt meer dan 3 miljoen euro aan GLB-geld in Drenthe bij ondernemers gebracht. Dat zijn boeren die naast hun primaire bedrijfsvoering actief aandacht willen besteden aan agrarische natuur en landschap, passend bij hun gebied, grondsoort en regio.

Feitelijk willen nog veel meer ondernemers in dit veranderproces meedoen. Uit het onderzoek van Stan Boelens naar de deelnemers (zie elders in deze nieuwsbrief) blijkt in onze provincie een haast vanzelfsprekende betrokkenheid, die op basis van 'echte' interesse voor natuur en landschap in hun gebied, ook wordt gekenmerkt door ondernemerschap: resultaat, inpasbaarheid en kostendekkend. Tot nu toe kunnen in Drenthe slechts in bepaalde gebieden beheerovereenkomsten worden afgesloten. Maar het kan niet anders - wil je de veranderbehoefte in Drenthe echt een plaats geven - dat er meer ruimte komt voor die ondernemers die ook verder willen.

Het nieuwe (2022) Gemeenschappelijk Landbouw Beleid voorziet in een ruimere toepassing van het huidige ANLb-stelsel en wordt aangevuld met speciale 'eco' regelingen: als het ware de opmaat

naar natuurinclusieve landbouw. De agrarische ketens experimenteren met een nieuwe benadering en in onze provincie worden akker- en veehouderijbedrijven via bedrijfsplannen bewust gemaakt van de nieuwe mogelijkheden. Maar ook in het waterkwaliteitsbeheer willen waterschappen met de aangrenzenden van waterlopen tot een samenwerking komen.

Al deze bestaande en nieuwe samenwerkingen richten zich op een duurzame vorm van landgebruik, met een sleutelrol voor de landbouw. In Drenthe doen we dat samen als leden van AND, en met organisaties die erkennen dat 'samen-veranderen' je verder brengt.

Henk van 't Land,
voorzitter Agrarische Natuur Drenthe

Agenda

- 28 november 2019: **Workshop beheer landschapselementen**. Klik [hier](#) voor meer info en opgave.
 - 11 december 2019: **Ledenraad vergadering**
 - 23 januari 2020: **Workshop inrichting van boerenerven**
-



Uitschrijven | Je abonnement beheren

Agrarische Natuur Drenthe

Gieterstraat 45

9451 TE Rolde

E-mail: info@andrenthe.nl

www.agrarischnatuurdrenthe.nl

Telefonisch bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur op (0592) 700230.